

Vrienden In Flanders Fields Museum

Driemaandelijkse nieuwsbrief
Afsendadres: Documentatiecentrum,
Janseniusstraat 9, B-8900 Ieper
Afgiftekantoor 8900 Ieper 1 - P3A9021

België - Belgique
P.B.
8900 Ieper 1
BC 6308

VIFF *flash*

september - oktober - november 2006

20.1

REDACTIONEEL

Een zomerse julizondag. Een stukje Ieperboog afhaspelen.

Drinkpauze op Track "X" Cemetery. Ietwat ongepast maar het mijmeren zal niemand mij kwalijk nemen. Aan de A19-afrit troept een sliert wagens met oververhitte dagjesmensen samen. De zon brandt het gras geel. Bijen dartelen van bloem naar bloem. Bij dit grafschrift blijf ik staan: 'Some Time We'll Understand'. Israël zaait dood en vernieling in Libanon. Hesbollah-fanatici vuren raketten af op Israël. Oog om oog, tand om tand. Het resultaat van de Derde Slag om Ieper ligt aan mijn voeten. We zullen het dus ooit eens begrijpen. Ooit.

(P.B.)

<u>Redactie</u>	Patrick Bracke <i>patrick.bracke@telenet.be</i>
<u>Verantwoordelijke uitgever</u>	Gilbert Ossieur Wieltje 11, 8900 Ieper <i>gilbert.ossieur@skynet.be</i>
<u>Bijdragen</u>	Marc Glorieux <i>marcglorieux@hotmail.com</i> Freddy Rottey <i>frottey@yahoo.com</i>
<u>Vorm</u>	B.AD

Auteurs zijn verantwoordelijk voor hun tekst. Voor gehele of gedeeltelijke overname is toestemming van de auteur vereist.

Deadline voor volgende aflevering: 4 november 2006.
Mail uw bijdrage naar flash@vriendeninlandersfields.be

Postadres VIFF: Documentatiecentrum
Janseniusstraat 9, B-8900 Ieper
057 / 23 94 50

www.vriendeninlandersfields.be
info@vriendeninlandersfields.be

◀Earl Haig, Whitehall (Londen)▶

© Patrick Bracke, 2005 – patrick.bracke@telenet.be

Deze fotorubriek staat open voor iedereen met een fotografisch oog. Het onderwerp van de foto dient verband te houden met de Eerste Wereldoorlog of de vredesgedachte. U kan uw foto in digitaal formaat (minimum 300 dpi) sturen naar flash@vriendeninlandersfields.be. Hou er rekening mee dat we de foto in grijswaarden afdrukken.

TERUGBLIK / KORT

Woensdag 7 juni 2006:

Redmond-wandeling Loker met 70 deelnemers! De Ierse ambassadeur vertoont interesse voor de editie 2007 (90ste verjaardag).

Woensdag 21 juni 2006:

Boekvoorstelling 'De laatste getuige'

Woensdag 9 augustus 2006:

Remembrance private Henry Wright (Memorial Ploegsteert)

SITE

From the Trenches – Poetry and Songs from the Great War

Leerlingen van de Queen Elizabeth's Grammar School (Horncastle, graafschap Lincolnshire, V.K.) maakten een pelgrimstocht naar de slagvelden van de Somme en Vlaanderen. Hun indrukken legden ze met muziek en poëzie vast op een cd.

www.fromthetrenches.co.uk

Fotoarchief Johann Kugler

In het Duitse Sigmaringen is een tijdje geleden het fotografisch atelier van Johann Kugler ontdekt. Hij was oorlogsfotograaf bij een Württembergs regiment. Zijn atelier ging later over in handen van de lokale zwijntjeskwekers die geen moeite deden om de vele dozen op de zolder op te ruimen. Het Staatsarchiv Sigmaringen poetste de glasplaten en publiceerde ze op hun website. Meer dan 400 glasplaten tonen beelden van het Westerse front.

www.landesarchiv-bw.de/ofs21/olf/struktur.php?bestand=2350&klassi=011

DAGBOEK VAN EEN BLIKJE CORNEDBEEF

10 oktober – Eindelijk aan het front! Morgen zit ik in de loopgraven en het zal een hartelijk welkom zijn. Ik hoor iemand het al zeggen: "Hoera! Weer cornedbeef!! De mannen zullen blij zijn!!!"

11 oktober – Ben een beetje ontgoocheld. We waren met te velen en ze hebben me achtergelaten.

Maar de kwartiermeester zegt dat ik meegegeven zal worden met de nieuwe lichten wanneer ze tekort hebben aan rantsoenen.

12 oktober – Blij dat ik mijn deel zal kunnen doen. Vandaag gaven ze me aan een jonge officier, net aangekomen; hij las zorgvuldig mijn proper wit etiket en stopte me dan in zijn knapzak samen met een blinkend ovaal blik met "Kruidenierswaren" erop en drie dikke vierkante biscuits.

13 oktober – In de loopgraven. Ik hoor de gewerschoten van heel dichtbij. Mijn eigenaar is luitenant Smith en wij delen zijn dug-out. Hij droeg zijn ordonnans op: "Zorg ervoor dat dit noodrantsoen altijd in mijn knapzak zit, Jones." Ik moet niks van die Jones hebben. Hij gromde alleen maar onverstaanbaar.

14 oktober – Luitenant Smith is een echte gentleman en ook een officier. Hij zette Kruidenierswaren, Biscuits en mijzelf op een stoel in zijn dug-out en keek ons bewonderend aan. "Mijn beste vrienden tegen het verhongeren," mompelde hij, "als het echt erg wordt."

15 oktober – De houding van Jones tegenover mij wordt echt bedenkelijk. Terwijl hij op zoek was naar een doosje lucifers, liet hij me op de grond vallen en riep: "Die verdomde cornedbeef!" met nog een adjectief erbij dat erop wees dat er iets met me was.

16 oktober – Het gedrag van Jones loopt de spuigaten uit. Hij stopte ons allemaal in de bagage van luitenant Smith en zei aan een andere soldaat dat hij niet kon begrijpen waarom luitenant Smith mij nog wou bijhouden.

17 oktober – Jones bestond het om mij vandaag bij de aflossing van de compagnie in de loopgraaf achter te laten. Maar luitenant Smith, de echte gentleman, merkte streng op: "Je vergeet mijn noodrantsoen." Jones reageerde zich op mij af door me tegen een van de Biscuits aan te gooien. Het deed pijn.

18 oktober – Weer in het kamp. Luitenant Smith is trots op me, daar ben ik zeker van. Hij nam ons

hoogstpersoonlijk uit zijn bagage en stelde ons netjes uit op de vloer van zijn tent.

19 oktober – Luitenant Smith aaide mij teder vandaag terwijl hij alleen was in zijn tent en mompelde: "Ik vraag me af of ik je ooit zal moeten opeten." Dan maakte hij zijn revolver schoon.

20 oktober – Jones weer erg bedenkelijk. Hij gaf me drie keer een schop terwijl hij de vloer van de tent veegde. Mijn mooie blauwe jasje zit nu onder het slijk.

21 oktober – Luitenant Smith heeft een of andere onderscheiding gekregen. Ik hoorde dat luitenant Ormesby, die de tent met hem deelt, het aan een andere officier vertelde: "Smith? Oh, die is een B.F."

22 oktober – Ik spreek niet meer tegen de drie Biscuits. Ik vroeg hen wat "B.F." betekent en ze gaven me een uitleg die ik nogal beledigend voor luitenant Smith vond. Kruidenierswaren wilde zelfs niet antwoorden. Hij heeft een serieuze deuk in zijn zijkant en zegt dat het allemaal mijn schuld is. Ze hebben het blijkbaar op de heupen gekregen door het slechte weer en het voortdurend verhuizen.

23 oktober – Kruidenierswaren is er erg aan toe. Zijn suiker loopt uit en hij gelooft dat de Oxo lekt.

24 oktober – Het kamp verlaten. De Biscuits klagen bitter over blootstelling aan het weer en vocht.

25 oktober – Het heeft gevoren vannacht. Het gaat de Biscuits beter maar arme Kruidenierswaren is erg slapjes.

26 oktober – Luitenant Smith heeft de slechte toestand van Kruidenierswaren bemerkt maar hij begrijpt er niets van.

27 oktober – Luitenant Smith raadpleegde Jones in verband met Kruidenierswaren. Jones antwoordde zonder veel gevoel: "Zo gaat het altijd, meneer." Het lekken van de Oxo is acuut geworden en er zijn complicaties met de Thee. De drie Biscuits vallen letterlijk uit mekaar in dit verschrikkelijke weer.

28 oktober – We zijn onderweg naar het front. Luitenant Smith heeft de Biscuits buiten zijn tent begraven. Kruidenierswaren is verdwenen. Ik hoorde Jones zeggen: "Er was niets meer aan te doen, meneer. Het was een vreselijke troep."

29 oktober – Horreur! Ik kan nauwelijks schrijven. Luitenant Smith is gewond. Ik

Zondag 17 september 2006, 16.00 u., 'De Queeste' (Abele): Vernissage tentoonstelling met werk van Frans Vercoutere

Donderdag 21 september 2006: Voorstelling van de dichtbundel "Kruisweg, In Flanders Fields" van 'digger', freelance journalist en tekstschrijver Marc Dejonckheere

Donderdag 28 september 2006, 20.00 u., Conferentiezaal Stadhuis Ieper: Lezing door Martin Brown, "From Dust to Earth Returning", Archeologie en de Grote Oorlog

Donderdag 5 oktober 2006, 20.00 u., Conferentiezaal Stadhuis Ieper: Lezing door Geoff Sewell, "WW1 Gas Clouds", het verhaal van Benn Sewell en het gebruik van gas tijdens de Eerste Wereldoorlog

Zaterdag 7 oktober 2006: VIFF-daguitstap naar Brugge-Zeebrugge. Raadpleeg de u toegestuurde uitnodiging.

Donderdag 12 oktober 2006, 20.00 u., Conferentiezaal Stadhuis Ieper: Lezing door Peter Chasseaud, "Mapping the Western Front 1914-1918", Cartografie in de Eerste Wereldoorlog

Zaterdag 14 oktober 2006: 'De kijkkast van Kobe': studiedag voor derde graad lager onderwijs en eerste graad secundair (naar het gelijknamige werk van Wim Chielens, educatief 'vertaald' door Wouter Sinaeve)

Donderdag 19 oktober 2006 om 19.00 u.: Remembrance Auguste Henri Leopold Maelbrancke, Belgische Militaire Begraafplaats Houthulst

Donderdag 19 tot zaterdag 21 oktober 2006, IFFM: Colloquium 'Military Aerial Photography and Archeology'

ben alleen. Jones heeft me opzettelijk achtergelaten.

30 oktober – Alleen, behalve tijdens een kort bezoek van twee soldaten die, te oordelen naar wat ze zeiden, dachten dat Smith getrouwd en gewond was.

31 oktober – De ratten zijn iets verschrikkelijks maar mijn pantser beschermt me.

1 november – Een vreselijke nacht. Werd lijfelijk door de deuropening naar een rat op de borstwering gegoooid. Ik lig half bedolven in een groeve.

5 november – Koud, misselijk, ik walg maar ben weer in de loopgraaf “in dienst”: ik vul het gat tussen twee zandzakken in de borstwering.

6 november – Door een sergeant als hamer gebruikt om een pin in de wand van de loopgraaf te kloppen. Daardoor aan één kant helemaal gedeukt.

7 november – Met verschillende andere blikjes cornedbeef ben ik in gebruik als plaveisel in een loopgraaf.

8 november – Wat anderen vertellen over de behandeling van cornedbeef is te afschuwelijk om hier te rapporteren.

16 november – Gered van de loopgraafbodem en nu in gebruik als deurstap. Iedereen schopt me wanneer ze me willen verplaatsen.

20 november – Dak van dug-out en deur zwaar gehavend door een granaatinslag. Ben op het nippertje ontkomen.

24 november – Samen met twee bakstenen ondersteun ik nu een vuurkorf.

25 november – Maagpijn door de intense hitte.

26 november – Hoera!! Geen steenkool bij het rantsoen, dus geen vuur. Mijn soldeersel is bijna gesmolten.

27 november – Nu help ik het dak van een andere dug-out steunen.

2 december – Dug-out stort in. De druk heeft me compleet vervormd.

3 december – Dug-out heropgebouwd. Zit nu bovenaan de parados.

15 december – Een oorverdovende ontploffing slingerde me verschillende meters weg. Erg beroerd.

20 december – Het einde. Een granaatscherf rukte een van mijn hoeken af. Ik zie een vette rat naderen...

(The Ypres Times, herdruk uit “The Salient”, 1915. Vertaling: Freddy Rottey.)

Vrijdag 17 november 2006, 20.00 u., Kathedraal Ieper: VIFF-Nocturne rond de Duits-Joodse dichter Theodor Kramer

Tot woensdag 15 november 2006: Historische overzichtstentoonstelling ‘Op zoek naar de kleine mens in de Grote oorlog, tweede editie’. Gratis toegankelijk van 9 tot 19 uur in het Ontmoetingscentrum ‘Ten Bercle’ in Pervijze. Thema: beeld van het frontleven 1914-1918 in Pervijze, Stuivekenskerke, Oostkerke en Lampernisse.

Tot zondag 19 november 2006:
- Tweejaarlijkse tentoonstelling ‘De laatste getuige. Het oorlogslandschap van de Ieperboog’ in het IFFM.
- Bezoekerscentrum van het provinciaal domein ‘De Palingbeek’: luikje van de tweejaarlijkse IFFM-tentoonstelling over deze lokale site. Bezoekerscentrum De Palingbeek, Vaartstraat 7, 8902 Zillebeke, tel. 057 23 08 40

Tot eind november 2006: Landschapstentoonstelling ‘The Bloody Fields of Flanders’ over muziek en oorlogen in de Westhoek. ‘The Bloody Fields of Flanders’ in Folk Experience Dranouter (Dikkebusstraat 234). Website: www.bloodyfieldsofflanders.be

HET BOEKENFRONT

Not Cast In Stone

Peter Georgiadis, Brigitte Bonnet

“Circle of Pens” (www.circleofpens.com), een jonge uitgeverij uit Hastings, stelt zich tot doel beginnende auteurs een eerlijke kans te geven door hen vlotter aan publicatie te helpen.

Een erg nobel uitgangspunt, natuurlijk. Als de lat toch maar voldoende hoog gelegd wordt. Om daar een oordeel over te vellen, is er voorlopig weinig materiaal voorhanden: hun catalogus bevat één boek (*): ‘Not Cast In Stone’ van Peter Georgiadis en Brigitte Bonnet.

Waar gaat het over? Enrico Lokowski, zoon van Poolse inwijkelingen – zijn moeder was zo’n fan van Caruso – en Matthew (Matti) Dumbridge leren elkaar op school kennen en gaan daarna samen in de kolenmijn van Lord Collingbrook aan de slag. Een gaanderij stort in, de reddingspoging is

een succes en de euforie achteraf in de pub brengt hen in een heel nare situatie. Zo snel mogelijk het land ontvluchten is het beste wat ze kunnen doen. Het is de periode waarin jongemannen enthousiast aan rekruteringsbureaus voor “Kitchener’s army” aanschuiven en dit lijkt hen een godsgeschenk want vervelende vragen worden niet gesteld. Na opleiding komen ze aan het front terecht. Dat het verhaal nu evolueert tot een soort “staalkaart” van wat je daar allemaal kunt beleven, vind ik net iets té artificieel. Je kunt als fictieauteur het toeval wel een klein handje toesteken, een “deus-je ex machina”, tot daaraan toe, maar oordeel hier zelf: Ieper, Poperinge (als Petit Paris en Talbot House met Tubby Clayton), ontmoeting met John McCrae, als tunnellers aan ‘Kroonaardhoek’, de Somme, Loos (John Kipling), bij een tankcompagnie, Cambrai, boodschappers (waarbij ze aan Wilfred Owen moeten rapporteren)... Die werkwijze geeft de auteurs uiteraard volop gelegenheid om uit te weiden: anecdotes en weetjes worden kwistig rondgestrooid. Een

geoeffend WO1-lezer zal zonder de draad van het verhaal kwijt te raken hier en daar rustig wat bladzijden kunnen overslaan.

Beschrijvingen van slagveldervaringen zijn rauw en schuwen weinig details. Wat (functionele) erotiek. Enfin, les choses de la vie.

Een "goed" boek dan? "Slecht" zeker niet. De auteur beheerst zijn onderwerp, hij maakt gebruik van heel wat historisch feitenmateriaal, hij schrijft vlotte dialogen, maar toch spreek ik een voorbehoud uit. De opzet is volgens mij te ruim: met het verhaal de hele oorlog willen bestrijken, maakt het moeilijk een constant niveau aan te houden. Ik was, ondanks het verrassend einde, niet de hele tijd geboeid. Een pluim echter voor het boek als object: het is een "mooi" boek, fraai afgewerkt, duidelijk lettertype en dit wil ik nog speciaal vermelden: storende spelfouten – een toenemende kwaal in veel recente publicaties – blijven opvallend afwezig. Of een uitgeverij van bij ons ooit brood in een Nederlandse vertaling ziet, is de vraag. (F.R.)

(*) Een tweede boek "Quite A Pleasant Little Journey", ook van Peter Georgiadis, is aangekondigd. Het zal te maken hebben met de Britse poging om de beruchte uitvalsbases voor Duitse onderzeeërs in Zeebrugge en Oostende uit te schakelen (1918).

Not Cast In Stone (Peter Georgiadis, Brigitte Bonnet - Circle of Pens Publications Ltd, 2006, 504 pp - ISBN 978-0-9552471-0-1)

De slag van de Somme 1916

Koen Koch

Op 1 juli 1916 begon The Big Push - de gezamenlijke poging van de Britse en Franse legers om aan het Noord-Franse front bij de rivier de Somme een beslissende doorbraak te forceren in de vastgelopen stellingenoorlog. Het plan liep uit op een fiasco, waarbij op die eerste dag alleen al aan Britse zijde 60.000 slachtoffers vielen. De Somme werd, samen met Verdun, het symbool voor de zinloze slachting die de Eerste Wereldoorlog heet.

VIFF-lid Koen Koch schetst het verloop van de slag, beschrijft de hoofdrolspelers en maakt duidelijk hoe tot op de dag van vandaag de discussie woedt over de militaire en politieke betekenis van de slag. In een slothoofdstuk neemt hij de lezer mee op reis naar Noord-Frankrijk, en laat hij zien wat er in het huidige landschap terug te vinden is van de verschrikkingen van weleer. Het boek is geïllustreerd met foto's en verhelderende kaartjes.

Koen Koch is coauteur (met Wim van de Hulst) van 'Ooggetuigen van de Eerste Wereldoorlog'. Hij is universitair hoofddocent politicologie aan de universiteit van Leiden en bijzonder hoogleraar internationale betrekkingen aan de universiteit van Groningen. Daarnaast organiseert hij reizen naar de voormalige slagvelden van de Eerste Wereldoorlog.

De slag van de Somme 1916 (Koen Koch - Uitgeverij Anthos, 2006, 215 pp - ISBN 9022320006)

Monumenten van oorlog in vredestijd

V.V.V. Veurne heeft de brochure "Monumenten van oorlog in vredestijd" opnieuw uitgegeven met enkele lichte wijzigingen. In de brochure staan 70 monumenten, sites, gedenkplaten en begraafplaatsen op het grondgebied van Alveringem, Loringem en Beauvoorde vermeld.

De brochure is te koop (2,50 EUR) bij de dienst voor toerisme, Grote Markt 29, 8630 Veurne (tel. 058 33 55 31, fax 058 33 55 96, e-mail: infofotoerisme@veurne.be).

PROEFSCHRIFTEN

"Alveringem tijdens de Eerste Wereldoorlog - Het civiele & militaire leven in een dorp achter het IJzerfront." Scriptie voorgelegd tot het behalen van de graad van licentiaat in de geschiedenis door Willem Wackenier. Universiteit Gent. Promotor: Prof. Dr. Bruno De Wever. 2005-2006. Het proefschrift kan u raadplegen in het Documentatiecentrum IFFM.

MENTIONED IN DESPATCHES

13 mei 2006: Voor de Ierse kust ligt een origineel Duits geschut op de bedding van de zee, identiek aan het **superkanon 'De Lange Max'**. De BBC liet aan de C.V. 'De Lange Max' (Koekelare) weten dat ze bereid is om 25.000 euro te betalen als ze het opvissen van dit originele exemplaar exclusief zou mogen filmen. Vanaf juni 1917 vuurde het 'superkanon' vanuit Koekelare obussen af tot ver achter het front. In 1951 werd de site opgeblazen. In 1997 kocht een groepje privé-personen de weide en het hoevetje aan. De gerestaureerde schuur kreeg een museum, er kwam een cafetaria en de bouwput werd opgegraven en vrijgemaakt van water.

Het museum heropende op 7 mei 2006. (Clevenstraat 2, Koekelare. Een bezoekje kost 3 euro en 2 euro voor groepen vanaf 20. Elke zondag open van 14.00 uur tot 18.00 uur tot en met eind september. Meer informatie op 0497 33 58 35.)

6 juni 2006: Overlijden van **Léon Weil (109)**, één van de laatste nog levende Franse veteranen uit de Eerste Wereldoorlog. In 1916 ging hij onder de wapens. Hij was toen twintig jaar oud. In de Tweede Wereldoorlog zat Weil in het verzet. Weil had een uitmuntende conditie en zwom tot op 102-jarige leeftijd lange afstanden. Enkele rake uitspraken uit een interview (2005): «*C'est que les Allemands, ils étaient comme nous, des pauvres types qui se faisaient casser la gueule pour rien.*» «*Cette guerre n'a servi à rien, d'un côté comme de l'autre et il a fallu recommencer en 1940 (...) Cela n'a servi à rien, la preuve, avec l'Allemagne, on est copain*

Na iedere Remembrance ontvangen de deelnemers een folder met de tekst van de levensgeschiedenis. U kan ze ook terugvinden op onze website www.vriendeninlandersfields.be in de rubriek 'Remembrances'.

Op 14 september 2005 vertelde Freddy Rottey het levensverhaal van Raymond LODGE en op 22 september 2005 woonde de familie van Freddy CADE de Remembrance bij.

Raymond LODGE

Second Lieutenant

South Lancashire Regiment 2nd Bn. attd. 3rd Bn.

° 25/01/1889, Liverpool - † 14/09/1915

Birr Cross Roads Cemetery, Ieper

Dat wij hier vanavond op deze 14de september op Birr Cross Roads Cemetery bij de grafsteen van Raymond Lodge staan, heeft alles te maken met de remembrance van 3 september jongstleden, waar Aurel Sercu in de kerk van Elverdinge en op de begraafplaats Canada Farm Christopher Tennant in herinnering bracht. De auteur van het boek "Christopher" dat al in 1918 verscheen, is namelijk Sir Oliver Lodge en die is de vader van Raymond. Hoe het voelde om een zoon in noodlottige oorlogsomstandigheden te verliezen, had de familie Lodge al twee jaar eerder dan de familie Tennant ondervonden.

Raymond Lodge werd op 25 januari 1889 in Liverpool geboren. Hij was de jongste zoon van Oliver Lodge en zijn vrouw Mary Marshall. Het gezin telde maar liefst 12 kinderen. Raymond bezocht Bedales School in Petersfield, Hampshire en in 1906 maakte hij zijn opwachting aan de universiteit van Birmingham, waar zijn vader het hoofd van was. Hij volgde er gedurende vier jaar een ingenieursopleiding. Vreemd genoeg komt in de annalen van de universiteit zijn naam niet in de lijst van afgestudeerden voor. Na een stageperiode van twee jaar bij autobouwer Wolseley kreeg hij een job bij Lodge Brothers, het ingenieursbureau van de familie.

In september 1914, terwijl zijn ouders in Australië verbleven, nam hij dienst in het leger. Hij werd ingedeeld bij het 3de bataljon van het South Lancashire Regiment en na opleiding in Great Crosby bij Liverpool en ook nog in Schotland, vertrok hij op 15 maart 1915 naar Vlaanderen. Eind maart zat hij hier in de loopgraven bij Ieper. Censuur zag er op toe dat militairen in hun correspondentie met de familie geen strategisch belangrijke informatie doorgaven, stel dat zo'n brief in handen van de vijand viel. Maar dit reglement bleek te omzeilen. Met het cryptische zinnetje "VerY PRESSing are the Germans, a buried city" gaf hij zijn positie aan zijn ouders door.

Zijn ingenieursopleiding kwam uitstekend van pas bij het uitbouwen van loopgraven en schuilplaatsen en zijn technisch inzicht stelde hem in staat verbeteringen voor te stellen zodat wapens efficiënter gebruikt konden worden; zo ontwierp hij een onderstel voor machinegeweren waardoor het mogelijk werd het wapen ook gemakkelijker tegen vliegtuigen in te zetten.

Op 26 juni 1915 begon hij aan een twee weken durende training als machine gun officer. Van 16 tot 20 juli verbleef hij met verlof in Engeland.

In september voerde hij de "C" compagnie aan en vergezelde zelfs luitenant-generaal Sir Herbert Plumer bij diens inspectie van het bataljon op 9 september.

Op 14 september 1915, vandaag precies 90 jaar geleden, bevond hij zich in de voorste linie toen het advies kwam dat hij zijn compagnie daar beter weg kon halen omdat er een Duitse beschieting op til was. Hij stuurde zijn mannen de verbindingloopgraaf in en volgde hen zelf als laatste. Op dit moment trof een granaatsplinter hem in de zij en enkele uren later bezweek hij aan de verwonding. Wellicht had de vijand de troepenbeweging met periscopen kunnen volgen en het

MENTIONED IN DESPATCHES (vervolg)

aujourd'hui.» «Les marchands de canons se sont, à l'arrière du front, bien rempli les poches, c'est toujours comme cela les guerres...».

7 juni 2006: Opening van het **nieuwe jeugdhôtel in Mesen** (in aanwezigheid van Vlaams minister Geert Bourgeois, de Ierse minister van Buitenlandse Zaken Dermot Ahern, de Britse minister van Noord-Ierland David Hanson, erevoorzitter VIFF en gouverneur Paul Breyne en diverse ambassadeurs). Het jeugdhôtel is gelinkt aan de International School for Peace Studies, een initiatief van de Ierse Maydown Ebrington Group van Glenn Barr (initiatiefnemer van het Ierse Vredespark en de Vredestoren).

8 juni 2006: De **Artist in Residence** die in het voorjaar 2007 in het IFFM zijn (haar?) tenten opslaat, zal uit Nieuw-Zeeland komen. Een shortlist aan de hand van een open vraag wordt momenteel samengesteld onder auspiciën van de Nieuw-Zeelandse minister van Cultuur, Mrs. Helen Clark, eerste minister van Nieuw-Zeeland. Voorziene opening van het werk: 12 juli 2007.

25 juni 2006: De Franse president Jacques Chirac onthult bij het knekelhuis van Douaumont (nabij Verdun) een **monument voor de 28.000 moslims** die tijdens de slag bij Verdun in de Eerste Wereldoorlog stierven in de strijd tegen de Duitsers. De president zei dat het leger dat streed bij Verdun een waar volksleger was, dat Frankrijk met al zijn diversiteit symboliseert. Behalve soldaten van het Franse vasteland werden veel troepen uit de koloniën ingezet.

1 juli 2006: Diverse herdenkingsplechtigheden ter gelegenheid van de **90ste verjaardag van het begin van de slag aan de Somme**. De Brit Ian Squire wandelt van Londen naar het Owillers Military Cemetery. De opbrengst van zijn

Foto: Jean-Michel Van Elslande
(jmvanelstande@gmail.com)

vuur onmiddellijk geopend. Samen met hem kwam ook tweede luitenant Alan Ventris om. Die was amper 18 en hij ligt hiernaast.

Raymond Lodge werd aanvankelijk begraven, zoals de verslagen het vermelden (ik citeer) "rechts van de weg naar Menen, net voorbij de plaats waar die door de spoorweg naar Zonnebeke wordt gekruist". Dit is dus hier vlak in de buurt: bij Hell Fire Corner. Aan het hoofdeinde van het voorlopige graf werd een houten kruis geplaatst, een kleiner exemplaar duidde het voeteneinde aan. Nu ligt hij hier. Hij was 26 jaar oud.

Zijn oudste broer herinnerde zich de gesneuvelde Raymond als een persoon met een merkwaardige geesteskracht en een ongeëvenaard geduld en inzicht in moeilijkheden. In de herinnering van zijn vader leefde hij voort als iemand die heel snel de humoristische kant van

gebeurtenissen door had, een feit dat op school wel eens kwalijke gevolgen had voor zijn eigen studieresultaten en die van zijn naaste omgeving.

Het ministerie van oorlog bracht de familie op 17 september 1915 van het tragische gebeuren op de hoogte. In 1916 verscheen van de hand van de vader Sir Oliver Lodge het boek 'Raymond or Life and Death: with Examples of the Evidence for Survival of Memory and Affection after Death'. De familie Lodge was immers sterk begaan met het observeren en bestuderen van paranormale verschijnselen. Het is bekend dat Lady Lodge op 25 september 1915 via het toen erg beroemde medium Gladys Osborn Leonard contact zocht met haar gesneuvelde zoon. Tijdens die séance meldde Raymond zich met het bericht "Vertel vader dat ik enkele van zijn vrienden heb ontmoet." Op de vraag wie ze waren, gaf hij ook namen door. De volgende dagen en maanden kwamen via diverse mediums heel merkwaardige boodschappen "van de overkant".

Sir Oliver Lodge wierp zich op als een autoriteit inzake het paranormale en ging ervan uit dat er in de continuïteit tussen leven en dood geen echte breuk is. Hij schreef tussen 1908 en 1933 niet minder dan 24 boeken over dit onderwerp.

(F.R.)

MENTIONED IN DESPATCHES (vervolg)

benefietwandeling gaat naar het Londense Shooting Star Hospice, een palliatief kindercentrum.

Haigs 88-jarige zoon George Alexander Eugene Douglas Haig, 2nd Earl Haig, neemt aan geen enkele plechtigheid deel. Vanuit het familielandgoed verdedigt hij zijn vader: *"Nobody likes to see his father labelled as a butcher and I think it's very important for the good of this country to set the record straight. I found the criticism really rather difficult and sad as his leadership was paramount to winning the war. The country could not get anyone better than him. The Somme broke the backs of the Germans. It was a very, very close-run thing and because of trench warfare and the weapons available, frontal assaults were the only way so casualties were inevitable."* Over zijn rol als vader: *"He was not a brutish man, he was a very kind, wonderful man and by God, I miss him. He was a great family man. We had some marvellous times together, fishing, and having picnics. The only time when he could be quite strict was when he was teaching me to ride."*

Vertaling: *"Niemand heeft graag dat zijn vader het etiket 'butcher' opgeplakt krijgt en ik geloof dat het erg belangrijk is voor dit land om eens het een en ander recht te zetten. Ik had het nogal moeilijk met de kritiek want zijn leiderschap was van essentieel belang bij het winnen van de oorlog. Voor het land was er niemand beters als hij. De Somme kraakte de Duitsers. Het was heel erg een dubbeltje op zijn kant en met de loopgravenoorlog en de beschikbare bewapening was frontaal aanvallen de enige manier en dus waren slachtoffers niet te vermijden." ... "Hij was geen brutaal, hij was heel aangenaam in de omgang en, God, ik mis hem. Hij was zeer gehecht aan zijn familie. We hadden het heel goed samen, bij het hengelen en de picknicks. De enige keer dat hij echt streng kon zijn, was toen hij me leerde rijden."*

Freddy CADE

Private

The King's (Liverpool Regiment) 1st/9th Bn.

° 19/09/1884 - † 22/09/1917

Tyne Cot Cemetery, Zonnebeke

Foto: Patrick Bracke
(patrick.bracke@telenet.be)

Freddy Cade, geboren op 19 september 1884, groeide op in Leeds (West Yorkshire) samen met vijf broers en zussen. Hij had een goede job als metsler bij het inbouwen van stoomketels en was hiervoor geregeld voor lange tijd werkzaam in het noordoosten van Engeland.

Hij huwde op 16 december 1912 met Jane Anne Potter en twee zonen werden geboren: Frederick in 1913 en Jimmy in 1916. Jimmy sneuvelde in de slag bij El Alamein in 1942.

Er is weinig geweten over zijn militaire loopbaan. De enige zekerheid die we hebben, is dat hij gesneuveld is als soldaat bij het 1/9 King's (Liverpool Regiment). Bij het uitbreken van de oorlog had hij graag getekend om bij het duivenkorps van de Royal Engineers te dienen – duiven kweken was immers zijn hobby – maar hij mocht niet van zijn vrouw Jane.

Bij een tweede poging mocht hij zich wel engageren maar uiteindelijk werd hij ingelijfd bij het 1/9 King's, een Liverpool regiment.

Wanneer hij op het continent terecht kwam en aan welke veldslagen hij deelnam, is eveneens niet geweten. Hij zal zeker aanwezig geweest zijn bij de slag van Pilkem Ridge en ook bij de slag van de Meenseweg. Ook zijn we zeker dat hij op 22 september 1917 sneuvelde samen met 35 vrienden en dit op de dag van de aflossing van zijn eenheid. Hij was 33 jaar oud.

Het regimentsdagboek van 10 Bn King's waaraan zijn eenheid toegevoegd was, noemde het een kalme dag.

Freddy Cade werd oorspronkelijk begraven op de begraafplaats gesitueerd bij Iberian Farm (Iberian South / Iberian Trench).

Freddy, je deed je best.
Freddy Cade, wij gedenken je.

(M.G.)

MENTIONED IN DESPATCHES (vervolg)

6 juli 2006: De druk bezochte site **Bayernwald** in Wijtschate (Heuvelland) heeft de voorbije maanden te lijden gehad onder de zware regenval. Daardoor raakte een deel van de opnieuw aangelegde Duitse loopgraven beschadigd. De herstellingswerken worden geraamd op 25.000 euro.

7 juli 2006: Opening van het **internationale secretariaat van 'Mayors for Peace'** in Ieper. De voormalige burgemeester van Hiroshima Araki riep het netwerk Mayors for Peace in het leven om samen en in solidariteit met collega-burgemeesters waar ook ter wereld druk uit te oefenen op de internationale diplomatieke wereld inzake de non-proliferatie van kernwapens. Het bureau is gevestigd naast de dienst Vrede en Ontwikkeling, St.-Maartensplein 1, tel. en fax 057 388 957, e-mail: 2020Visioncampaign@ieper.be.

2 augustus 2006: Start van de **internationale vredesfietsstocht** (organisatie: 'Voor Moeder Aarde vzw', de Vlaamse afdeling van Friends of the Earth Internationaal) op de Ieperse Grote Markt. Een 60-tal deelnemers uit 15 Europese landen fietsen naar Kleine Brogel waar op 9 augustus 2006 een geweldloze blokkade van de NAVO-kernwapenbasis plaatsvindt. De Ieperse burgemeester Luc Dehaene fietst de eerste kilometers mee.

16 augustus 2006: De Britse minister van Defensie, Des Browne, zal het parlement vragen **gratie** te verlenen aan de 306 Britse soldaten die tijdens W.O. I geëxecuteerd werden. Nog in 1998 verzette de Labour-regering zich tegen amnestie.

26 augustus 2006: Opening **onthaalsite Duitse Militaire Begraafplaats Langemark**.